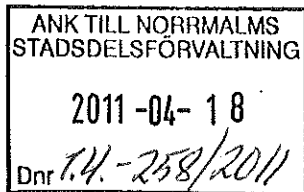

STADSREVISIONEN
REVISORSGRUPP 3

DOKID: 29062

Till

Norrmalms stadsdelsnämnd

Revisorerna för Norrmalms stadsdelsnämnd har avslutat revisionen av nämndens verksamhet under år 2010. Kopia på den revisionsberättelse som överlämnas till kommunfullmäktige bifogas.

Revisorerna överlämnar och åberopar revisionskontorets årsrapport för Norrmalms stadsdelsnämnd.

Revisorerna emotser ett yttrande över årsrapporten från nämnden senast 2011-08-31.

Stockholm den 30 mars 2011

På revisorernas vägnar

Bo Dahlström
ordförande

Lars Munters
vice ordförande

Karin Meding
sekreterare

Kopia till
stadsdelsdirektör Christina Rapp Lundahl

Till kommunfullmäktige
i Stockholms stad

REVISIONSBERÄTTELSE

FÖR

NORRMALMS STADSDELSNÄMND ÅR 2010

Vi ¹⁾ har granskat Norrmalms stadsdelsnämnds verksamhet under år 2010.

Granskningen har utförts enligt kommunallagen, god revisionssed i kommunal verksamhet och stadens revisionsreglemente.

Vi bifogar en redogörelse för resultatet av granskningen.

Vi tillstyrker att Norrmalms stadsdelsnämnd och dess ledamöter beviljas ansvarsfrihet.

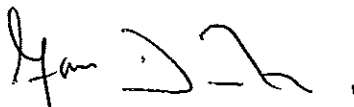
Stockholm den 30 mars 2011

Bo Dahlström

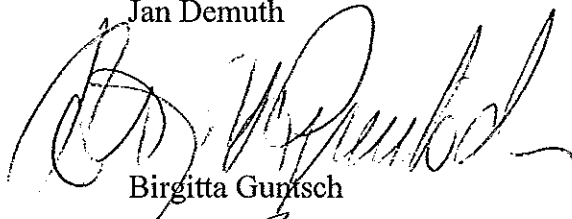
Lars Munters

Jan Demuth

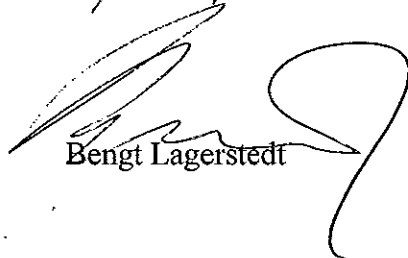
Annika Elmlund

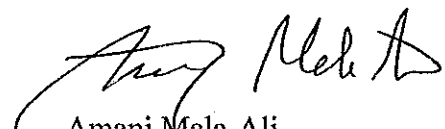
Birgitta Guntisch

Urban Karlsson

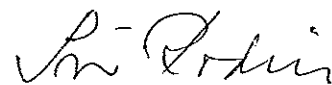
Bengt Lagerstedt

Amanj Mala-Ali

Hans Ravelius

Siv Rodin

1) Fredrik Bojerud har tjänstgjort som revisor t.o.m. 2010-12-31 och sedan lämnat sitt uppdrag som revisor p.g.a. annat uppdrag i staden.

Norrmalms stadsdelsnämnd

Bilaga till revisionsberättelsen för år 2010

Ekonomiskt och verksamhetsmässigt resultat är tillfredsställande

Nämnden redovisar ett nettoöverskott före resultatöverföringen på 22,0 mnkr. Alla verksamheter redovisar nettoöverskott med undantag av äldreomsorgen och ekonomiskt bistånd som visar mindre nettounderskott. Det är främst förskoleverksamheten, kultur och fritidsverksamheten men också administrationen som bidrar till överskottet. Om hänsyn tas till resultatöverföringen mellan åren redovisar nämnden ett nettoöverskott med 19 mnkr, vilket utgör 2,1 % av nettobudget.

Nämnden har nått de av kommunfullmäktige beslutade målen för verksamheten, med undantag av jobb istället för bidrag. Revisorerna bedömer att nämnden har uppfyllt sina egna mål och uppnått i verksamhetsplanen angiven verksamhet. Nämnden arbetar för att fullfölja fullmäktiges särskilda uppdrag om Grön IT-strategi.

Styrning, uppföljning och kontroll är tillräcklig

Revisorerna bedömer att nämndens styrning och uppföljning är tillräcklig men säkerheten i nämndens ekonomiska prognoser behöver förbättras.

Revisorerna bedömer att nämndens interna kontroll är tillräcklig och att arbetet med att integrera den interna kontrollen i nämndens styrsystem har utvecklats. Några av granskningarna visar dock att det finns behov av att förbättra uppföljningen och kontrollen, bland annat handläggningen av försökslagenheter och arvoden till kontaktpersoner och familjehem. Revisorerna vill betona att det är viktigt med fortsatt utbildning och stöd till enheterna för att stärka arbetet med risk- och väsentlighetsanalys och det löpande interna kontrollarbetet.

Bokslut och räkenskaper är rättvisande

Revisorerna bedömer att Norrmalms stadsdelsnämnds bokslut och räkenskaper för år 2010 är rättvisande.

Rapportförteckning

Årsrapport 2010 för Norrmalms stadsdelsnämnd (nr 10, mars 2011)

STADSREVISIONEN
www.stockholm.se/revision

ANK TILL NORRMALMS
STADSDELSFÖRVALTNING

2011 -04- 18

Dnr 1.4.-258/2011

Nr 10
Mars 2011
DNR 3507-39/2011

Årsrapport 2010

NORRMALMS STADSDELSNÄMND

Ekonomiskt och verksamhetsmässigt resultat är tillfredsställande

Styrning, uppföljning och kontroll är tillräcklig

Bokslut och räkenskaper är rättvisande

Den kommunala revisionen är fullmäktiges kontrollinstrument för att granska den verksamhet som bedrivs i nämnder och bolagsstyrelser. Stadsrevisionen i Stockholm granskar nämnders och styrelserns ansvarstagande för att genomföra verksamheten enligt fullmäktiges uppdrag. Stadsrevisionen omfattar både de förtroendevalda revisorerna och revisionskontoret.

I "årsrapporter" för nämnder och "granskningspromemorior" för styrelser sammanfattar Stadsrevisionen det gångna årets synpunkter på verksamheten. Särskilda granskningar som sker under året publiceras löpande.

Publikationerna finns på Stadsrevisionens hemsida. De kan också beställas från revisionskontoret.

STADSREVISIONEN

Revisionskontoret

www.stockholm.se/revision

Besöksadress: Hantverkargatan 3 A, 1 tr

Postadress: 105 35 Stockholm

Telefon: 08-508 29 000

Fax: 08-508 29 399

STADSREVISIONEN
REVISORSGRUPP 3

Till

Norrmalms stadsdelsnämnd

Revisorerna för Norrmalms stadsdelsnämnd har avslutat revisionen av nämndens verksamhet under år 2010. Kopia på den revisionsberättelse som överlämnas till kommunfullmäktige bifogas.

Revisorerna överlämnar och återopar revisionskontorets årsrapport för Norrmalms stadsdelsnämnd.

Revisorerna emotser ett yttrande över årsrapporten från nämnden senast 2011-08-31.

Stockholm den 30 mars 2011

På revisorernas vägnar

Bo Dahlström
ordförande

Lars Munters
vice ordförande

Karin Meding
sekreterare

Kopia till
stadsdelsdirektör Christina Rapp Lundahl

(

(

(

(

Sammanfattning

Ekonomiskt och verksamhetsmässigt resultat är tillfredsställande

Nämnden redovisar ett nettoöverskott före resultatöverföringen på 22,0 mnkr. Alla verksamheter redovisar nettoöverskott med undantag av äldreomsorgen och ekonomiskt bistånd som visar mindre nettounderskott. Det är främst förskoleverksamheten, kultur och fritidsverksamheten men också administrationen som bidrar till överskottet. Om hänsyn tas till resultatöverföringen mellan åren redovisar nämnden ett nettoöverskott med 19 mnkr, vilket utgör 2,1 % av nettobudget.

Nämnden har nått de av kommunfullmäktige beslutade målen för verksamheten, med undantag av jobb istället för bidrag. Revisionskontoret bedömer att nämnden har uppfyllt sina egna mål och uppnått i verksamhetsplanen angiven verksamhet. Nämnden arbetar för att fullfölja fullmäktiges särskilda uppdrag om Grön IT-strategi.

Styrning, uppföljning och kontroll är tillräcklig

Revisionskontoret bedömer att nämndens styrning och uppföljning är tillräcklig men säkerheten i nämndens ekonomiska prognoser behöver förbättras.

Revisionskontoret bedömer att nämndens interna kontroll är tillräcklig och att arbetet med att integrera den interna kontrollen i nämndens styrsystem har utvecklats. Några av granskningarna visar dock att det finns behov av att förbättra uppföljningen och kontrollen, bland annat handläggningen av försökslagenheter och arvoden till kontaktpersoner och familjehem. Revisionskontoret vill betona att det är viktigt med fortsatt utbildning och stöd till enheterna för att stärka arbetet med risk- och väsentlighetsanalys och det löpande interna kontrollarbetet.

Bokslut och räkenskaper är rättvisande

Revisionskontoret bedömer att Norrmalms stadsdelsnämnds bokslut och räkenskaper för år 2010 är rättvisande.

Rapportförteckning

Årsrapport 2010 för Norrmalms stadsdelsnämnd (nr 10, mars 2011)

Innehåll

Sid

1	Årets granskning	1
2	Nämndens resultat.....	1
2.1	Ekonomiskt resultat	2
2.2	Verksamhetens resultat.....	3
3	Styrning, uppföljning och kontroll	7
3.1	Nämndens styrning och uppföljning under året	8
3.2	Intern kontroll.....	10
4	Nämndens bokslut och räkenskaper.....	15

Bilagor

- Bilaga 1* Revisionskontorets bedömningskriterier
Bilaga 2 Revisionsrapporter under perioden april 2010-mars 2011

I Årets granskning

I denna årsrapport redovisas det samlade resultatet av revisionskontorets granskning av Norrmalms stadsdelsnämnds verksamhet avseende år 2010.

Den årliga revisionen omfattar granskningar och bedömningar inom följande områden:

- Nämndens ekonomiska och verksamhetsmässiga resultat
- Nämndens styrning, uppföljning och kontroll av verksamheten
- Nämndens bokslut, delårsrapport och räkenskaper

Revisionen sker i enlighet med kommunallagen och andra tillämpliga lagar samt i enlighet med reglementet för stadsrevisionen och god revisionssed i kommunal verksamhet. Granskningen har genomförts med den inriktning och omfattning som behövs för att ge en rimlig grund för bedömning och ansvarsprövning av nämnden. Revisionskontorets bedömningskriterier redovisas i *bilaga 1*.

Årsrapporten har faktakontrollerats av förvaltningen.

En förteckning över stadsrevisionens samtliga revisionsrapporter under perioden april 2010 – mars 2011 redovisas i *bilaga 2*.

2 Nämndens resultat

I detta avsnitt redovisas revisionskontorets bedömning av om nämndens resultat är förenligt med kommunfullmäktiges mål, uppdrag och budget samt de beslut, riktlinjer och föreskrifter som gäller för verksamheten. Vidare bedöms om verksamhetens resultat och resurser står i ett rimligt förhållande till varandra.

Sammanfattningsvis bedömer revisionskontoret att Norrmalms stadsdelsnämnds ekonomiska och verksamhetsmässiga resultat för året är tillfredsställande.

2.1 Ekonomiskt resultat

Nämnden redovisar följande budgetutfall och avvikelser för år 2010:

Mnkr	Budget 2010	Bokslut 2010			Budget- avvikelse 2009
		Utfall	Avvikelse		
Driftbudget					
Verksamhet					
Kostnader	1 058,5	1 046,5	12,0	1,1%	-14,2
Intäkter	170,6	180,8	10,2	6,0%	19,1
Verksamhetens nettokostnader	887,9	865,7	22,2	2,5%	4,9
Avskrivningar	3,0	3,3	-0,3	-10,0%	-0,1
Internräntor	2,1	2,0	0,1	4,8%	0,2
Driftbudgetens nettokostnader	893,0	871,0	22,0	2,5%	5,0
Justerat netto, efter resultatöverföringar		873,9	19,1	2,1%	3,1
Investeringsplan					
Utgifter	8,6	5,4	5,4	62,8%	1,6
Nettoutgifter	8,6	5,4	5,4	62,8%	1,6

Norrmalms stadsdelsnämnd redovisar för driftbudgeten ett nettoöverskott med 22,0 mnkr före resultatöverföringen. Överskottet utgör 2,5 % av nettobudget.

Nämndens totala kostnader uppgår till 1 051,8 mnkr vilket är 11,8 mnkr lägre än budgetanslaget. Årets intäkter uppgår till sammanlagt 180,8 mnkr vilket är 10,2 mnkr mer än budgeterat.

Alla verksamheter redovisar nettoöverskott med undantag av äldreomsorgen och ekonomiskt bistånd, som redovisar mindre nettounderskott. Det är främst förskoleverksamheten, kultur och fritidsverksamheten men också minskad administration som bidrar till överskottet. Förskolans överskott beror bland annat på lägre lokalkostnader och fler inskrivna barn än beräknar. För övriga verksamheter beror överskotten främst på att reserverade medel inte har behövt användas. Alla verksamheter har ett intäktsöverskott med undantag av äldreomsorgen som redovisar ett litet underskott.

Efter resultatenheternas dispositioner minskar nämndens totala nettoöverskott till 19,1 mnkr. Till 2011 års resultatfond överförs totalt 15,1 mnkr. Alla resultat-

enheter redovisar ett överskott för år 2010 med undantag av en resultatenhet inom äldreomsorgen. Äldreomsorgens två resultatenheter inom hemtjänsten kommer att slås samman från och med 2011.

Nämndens investeringar i parkanläggningar samt för maskiner och inventarier uppgår till 5,4 mnkr. Budgetutfallet redovisar ett överskott på 3,2 mnkr, vilket främst förklaras av ett överskott för maskiner och inventarier. För parkanläggning begärs ombudgetering på 0,6 mnkr för arbeten som på grund av den tidiga vintern inte kunde slutföras 2010.

2.2 Verksamhetens resultat

Mål

Fullmäktige har fastställt tre inriktningsmål. De anger vad nämnderna ska uppfylla, oavsett vilken verksamhet som nämnden bedriver. Dessa mål är:

- Staden ska vara en attraktiv, trygg, tillgänglig och växande stad för boende och företagande och besök
- Kvalitet och valfrihet ska utvecklas och förbättras
- Stadens verksamheter ska vara kostnadseffektiva

Kopplat till inriktningsmålen har kommunfullmäktige dessutom formulerat ett antal mål för verksamhetsområdet (verksamhetsmål) som konkretiserar inriktningsmålen. Som underlag till mätning och bedömning av måluppfyllelsen har kommunfullmäktige tagit fram ett antal indikatorer och aktiviteter. Nämnderna har fastställt nämndspecifika mål och aktiviteter samt några indikatorer som konkretiserar kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet.

Revisionskontoret bedömer att nämnden under år 2010 har bidragit till att nå kommunfullmäktiges tre inriktningsmål och mål för verksamhetsområdena. Nämnden har uppnått målen för alla verksamhetsområden med undantag av *jobb i stället för bidrag* och har i huvudsak uppnått sina mål och genomfört i verksamhetsplanen angiven verksamhet. Nedan kommenteras väsentliga avvikelser för de mål och de indikatorer där nämnden inte når upp till årsmålen.

För inriktningsmålet *Staden ska vara en attraktiv, trygg, tillgänglig och växande stad för boende och företagande och besök* uppnår nämnden tillhörande mål för verksamhetsområdena med undantag av "Jobb i stället för bidrag". Detta mål uppfylls endast delvis eftersom nämnden inte har nått fullmäktiges årsmål för andelen personer som har långvarigt beroende av ekonomiskt bistånd och andelen vuxna personer beroende av ekonomiskt bistånd. Dessutom har nämnden inte nått några av sina egna mål, t.ex. att fler bidragstagare ska bli självförsörjande.

Även inom inriktningsmålet *Kvalitet och valfrihet ska utvecklas och förbättras* finns några indikatorer som inte helt når upp till årsmålen. Bland annat uppnår inte andelen genomförandeplaner för biståndsbedömda insatser inom social-psykiatri nämndens mål. Nämnden har dock ökat andelen jämfört med 2009. Inom verksamhetsområdet finns också några indikatorer avseende nöjda och trygga brukare och omsorgstagare inom främst äldreomsorgen som inte helt når upp till nämndens årsmål, men som ligger i nivå med kommunfullmäktiges målsättning.

Inom verksamhetsmålet *Staden ska vara en attraktiv arbetsgivare* har nämnden inte nått sitt mål om en sjukfrånvaro på 5,8 %. Nämnden redovisar en sjukfrånvaro på 6,7 % som har minskat från 7,7 % året innan.

Kommunfullmäktiges uppdrag

Revisionskontoret bedömer att nämndens arbete med att genomföra uppdraget, "Grön IT – Strategi för Stockholms stad" pågår. Uppdraget syftar till att använda informationsteknik IT, för att minska den egna organisationens miljöpåverkan och energiförbrukning. Arbete kommer att fortsätta under 2011.

Efterlevnad av lagar, föreskrifter och riktlinjer

Stadsdelsnämnderna ska till Socialstyrelsen anmäla missförhållanden i omsorg om äldre och funktionshindrade enligt SoL kap 2 (Lex Sarah och Lex Maria). Under 2010 har 12 händelser anmälts enligt Lex Sarah om missförhållande i verksamheten. Nämnden har beslutat att inte anmäla 10 av dessa fall till socialstyrelsen då nödvändiga åtgärder vidtagits utan dröjsmål. Nämnden har inte anmält något Lex Maria-ärende under året.

Vid årsskiftet har nämnden en dom om bistånd som efter överklagan till förvaltningsrätten gått emot nämndens beslut som inte var verkställd vid årets slut.

Stadens äldreomsorgsinspektörer har genomfört en granskning av verksamheten vid profilboende vid Väderkvarnen vård- och omsorgsboende. Där framgår att den sociala dokumentationen och måltidsituationen kan förbättras.

Gynnande beslut som inte har verkställts inom tre månader

Revisionskontoret har genomfört en granskning avseende Norrmalms stadsdelsnämnds rapportering av gynnande beslut inom verksamhetsområdet Stöd och service för personer med funktionsnedsättning som inte har verkställts inom

tre månader. Granskningen syftar till att bedöma om nämnderna har tillförlitliga och enhetliga rutiner för rapportering till Socialstyrelsen och kommunens revisor.

Kommuner har, enligt Socialtjänstlagen (SoL) och Lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS) en skyldighet att till Socialstyrelsen, kommunens revisorer och kommunfullmäktige rapportera gynnande beslut som inte har verkställts inom tre månader från beslutsdatum. Den kommun som inte inom skälig tid verkställer ett biståndsbeslut kan åläggas statlig sanktionsavgift.

Granskningen har utförts genom en intervju och genomgång av alla ärenden som nämnden har rapporterats till Socialstyrelsen och revisorerna under kvartal 2/ 2010. Vidare har även uppgifter ur verksamhetsstödet Paraplyet kontrollerats.

Granskningen visar att Norrmalms stadsdelsnämnd saknar en dokumenterad rutin för bevakning och rapportering av gynnande beslut som inte har verkställts inom tre månader. För kvartal 2/2010 hade inga beslut rapporterats till Socialstyrelsen och revisorerna vilket också överensstämmer med revisionskontorets granskningsiakttagelser. Information om gynnande beslut som inte har verkställts inom tre månader lämnas fortlöpande till nämndens sociala delegation för kännedom.

Granskningen visar dock att det finns brister avseende registrering och uppföljning av uppgifter i verksamhetsstödet Paraplyet. Bland annat fanns 6 beslut som systemet angav som ej verkställda. Dock visar granskningen att de var verkställda men hade inte inrapporterats Paraplysystemet. Vidare användes inte den uppföljningsrapport för ej verkställda beslut som tillhandahålls i Paraplyet.

Revisionskontoret bedömer att nämndens rapportering till Socialstyrelsen och revisorerna samt kommunfullmäktige av gynnande beslut som inte har verkställts inom tre månader för kvartal 2/2010 är korrekt. Dock bör nämnden ta fram en dokumenterad rutin för bevakning och uppföljning av gynnande beslut som inte har verkställts samt förbättra kontrollen av uppgifterna i Paraplyet. Bland annat bör Paraplyets särskilda uppföljningslista för ej verkställda beslut användas i handläggningen. Nämnden eller dess sociala delegation bör också få kvartalsvis information om de gynnande beslut som inte har kunnat verkställas inom tre månader.

Nämndens rapportering till revisorerna visar för 4:e kvartalet 2010 att det finns två gynnande beslut som inte verkställts inom tre månader från beslutsdatum vid årsskiftet. Båda finns inom omsorg om personer med funktionsnedsättning, en för att den sökande tacka nej och den andra av resursbrist då det saknas bostad. En av de sökande har erbjudits bostad i annan kommun och tackat ja.

Granskning av försökslägenheter

Revisionskontoret har granskat handläggningen av försökslägenheter till vuxna inom stadsdelsnämnderna Hägersten-Liljeholmen, Norrmalm, Skarpnäck, Skärholmen, Spånga-Tensta, Hässelby-Vällingby, Farsta, Kungsholmen, Rinkeby-Kista, Södermalm och Älvsjö. Vid granskningstillfället hade de elva nämnderna förstahandskontrakt på sammantaget 150 försökslägenheter för uthyrning i andra hand.

Syftet med granskningen har varit att pröva nämndernas följsamhet mot socialtjänstlag (SoL 4:2) och stadens riktlinjer för handläggning av försökslägenheter. Berörda tjänstemän har intervjuats och en aktgranskning har genomförts av fem missbruks- och socialpsykiatriärenden per nämnd. Granskningsnoteringarna har faktakontrollerats.

Försökslägenhet är ett bistånd enligt SoL 4:2 och kan ges till personer med missbruks-, psykiska eller andra liknande problem. Insatsen ska vara ett led i en pågående rehabilitering och ska förbereda klienten för att klara ett eget boende. Ett avslag på ansökan om försökslägenhet går inte att besvära sig över, till skillnad från avslag på beslut enligt SoL 4:1. Försökslägenhet är således inte en insats som kan beviljas utan tidigare vård- eller boendeinsatser, och föregås nästan alltid av boende i träningslägenhet.

Biståndsbeslutet ska vara tidsbegränsat och inte gälla längre än för ett år i taget. Beslutet ska också vara villkorat, d v s den individuella handlingsplanen och villkoren i hyresavtalet ska följas. Om dessa inte följs är det skäl för uppsägning.

Granskningen visar att nämnderna i enlighet med riktlinjerna har utsett kontaktpersoner mot bostadsförmedling och fastighetsägare, och de intervjuade uppger att de har ett bra samarbete med bostadsförmedlingen och i stort sett får den tilldelning av lägenheter till försöksboende som nämnderna behöver.

I enlighet med riktlinjerna har samtliga granskade nämnder en tjänsteman som ansvarar för samordningen av försökslägenheter. Dessutom finns en bosamordnare/bostadshandläggare som har hand om andrahandskontrakt mm. Alla de granskade nämnderna har fungerande rutiner för månatlig bevakning av eventuella hyresskulder.

Något som endast i undantagsfall fungerar är att då försökslägenheten finns inom en annan stadsdelsnämnds geografiska område, ska enligt riktlinjerna den placerande nämnden kontakta den andra nämnden innan placeringen för att få ett godkännande. Detta för att förebygga olämpliga placeringar.

Sammanfattningsvis kan revisionskontoret konstatera att ingen av de granskade nämnderna har en helt korrekt handläggning av sina försökslägenheter i enlighet med SoL 4:2 och stadens riktlinjer. Utöver vad som redovisats ovan har granskningen av Norrmalms stadsdelsnämnd visat att trots tydlig förvaltningsintern skriftlig rutinbeskrivning till socialsekreterarna för beslut, bedömningsunderlag, handlingsplaner, regler, krav och vad som ska finnas i klienternas akter, så var aktmaterialet inte helt korrekt. Bland annat fanns biståndsbeslut som hänvisade till fel lagrum, beslut om insats som inte var villkorade, felaktig i hyrestid, uppsägningstid och kontrakt som gällde träningslägenhet istället för försökslägenhet. En del handlingsplaner saknade klientens underskrift.

Utredning av barn- och ungdomsärenden

Revisionskontoret har genomfört en uppföljande granskning av om nämnden följer socialtjänstlagens bestämmelser om slutförande av utredningar till barns och ungdomars skydd och stöd. Enligt lagen ska utredningarna bedrivas skyndsamt och vara slutförda inom 4 månader (11 kap. § 2 SoL). Om det finns särskilda skäl kan utredningstiden förlängas till ett visst datum.

Urvalet har bestått av alla de 105 barn- och ungdomsutredningar (exkl. familjerättsärenden), som enligt paraplysystemet var registrerade som inledda under perioden januari t o m augusti 2010

Resultatet från granskningen visar att det har skett en förbättring sedan föregående granskning. De granskade utredningarna har slutförts inom fyra månader eller förlängts i nämndens socialdelegation med något undantag. Granskningen visar att registreringen i paraplyet är korrekt med några undantag.

Revisionskontoret bedömer att nämnden följer lagstadgad tid för när en utredning ska vara slutförd eller att det finns beslut om förlängning.

3 Styrning, uppföljning och kontroll

I detta avsnitt redovisas revisionskontorets bedömning av om nämnden har ett system för styrning, uppföljning och kontroll som säkerställer en ändamålsenlig verksamhet, bidrar till en god ekonomisk hushållning för staden samt ger en tillräcklig säkerhet inom nämndens organisation och verksamhet.

Sammanfattningsvis bedömer revisionskontoret att Norrmalms stadsdelsnämnds styrning, uppföljning och kontroll av verksamheten är tillräcklig.

3.1 Nämndens styrning och uppföljning under året

Nämndens lednings- och styrdokument

Nämnden följer stadens integrerade system för ledning och uppföljning av ekonomi och verksamhet och tillämpar det webbaserade verktyget för att följa upp kommunfullmäktiges mål och indikatorer.

Revisionskontoret har granskat nämndens verksamhetsplan för år 2010 och bedömer att nämndens egna mål för verksamhetsområdet ansluter till kommunfullmäktiges mål. I verksamhetsplanen har nämnden utöver de egna nämndmålen fastställt några egna indikatorer samt aktiviteter som ska genomföras för att bidra till att uppnå målen. Nämndens verksamhetsplan är upprättad i enlighet med stadens anvisningar.

Nämndens uppföljning av ekonomi och verksamhet

Nämnden har följt upp ekonomi och verksamhet och sammanfattat resultatet från uppföljningen i två tertialrapporter och i en verksamhetsberättelse. Därutöver har nämnden följt den ekonomiska utvecklingen i månadsrapporter som även innehåller viss information om verksamheten. Tertialrapporterna följer de kommuncentrala anvisningarna för budgetuppföljning. I tertialrapporter ingår en redovisning av volymer och prestationer.

Verksamhetsberättelsen är ett viktigt dokument som sammanfattar nämndens ledning, styrning och kontroll under året. Revisionskontoret bedömer att dokumentet följer kommuncentrala anvisningar och att det i stort utgör ett tillräckligt underlag för att kunna bedöma nämndens ekonomiska resultat och måluppfyllelse. I verksamhetsberättelsen kommenteras till en del både indikatorer och aktiviteter, vilket ger information om verksamhetens utveckling. Utvecklingen av verksamheternas volymer/prestationer och nyckeltalen ingår som bilagor.

Verksamhetens kvalitet följs upp via stadsgemensamma brukarundersökningar inom både förskola, äldreomsorg och inom delar av verksamheten för social omsorg. Inom verksamhetsområdet funktionsnedsättning och socialpsykiatri har uppföljningar av alla nämndens egna gruppbostäder och stödboenden genomförts i slutet av året och kommer att redovisas för nämnden i början av februari 2011. Förvaltningen har haft regelbundna möten med de tre nya entreprenörerna som tillträdde juni 2010 inom verksamhetsområdet.

Avtalsuppföljningen inom äldreomsorgen har genomförts och redovisas löpande under året till nämnden. Ett vård- och omsorgsboende har särskilt följts upp på grund av många klagomål på bland annat brister i bemanning. Uppföljningen har resulterat i att avtalet inte kommer att förlängas och att verksamheten kommer att upphandlas på nytt.

En av nämndens förskolor vann stadens kvalitetsutmärkelse 2010 för tävlingsklassen förskola för sitt verksamhetssystem och kvalitetsarbete.

Nämnden har lämnat följande ekonomiska prognoser under året:

Mnkr	Tertial- rapport 1	Tertial- rapport 2 (T2)	Bokslut 2010	Avvikelse T2 - bokslut	
Driftbudget					
Verksamhet					
Kostnader	1 045,0	1 054,9	1 046,5	8,4	0,8%
Intäkter	164,7	165,8	180,8	15,0	9,0%
Verksamhetens nettokostnader	880,3	889,1	865,7	23,4	2,6%
Avskrivningar	3,0	3,0	3,3	-0,3	-10,0%
Internräntor	2,1	2,1	2,0	0,1	4,8%
Driftbudgetens nettokostnader	885,4	894,2	871,0	23,2	2,6%
Justerat netto, efter resultatöverföringar	884,0	893,6	873,9	19,7	2,2%
Investeringsplan					
Utgifter	7,5	7,5	7,5		0%
Nettoutgifter	7,5	7,5	7,5	0,0	0%

Sammanställningen visar att prognossäkerheten i nämndens tertialrapporter har varit bristfällig under året. Det är främst intäkterna som visar den största differensen. Differensen avser intäkter från försäljning av verksamhet, hyror och LASS. Samtliga verksamhetsområden visar ett bättre utfall för kostnader och intäkter i bokslutet än vad som förväntades i prognosen i tertialrapport 2. Revisionskontoret instämmer i nämndens egen bedömning att prognoserna måste bli bättre. Enligt revisionskontoret är det viktigt att nämnden fortsätter sitt arbete med att utveckla stödet till enheterna i deras arbete med prognoser.

Barn i behov av särskilt stöd i förskolan

Revisionskontoret har genomfört en granskning av stadsdelsnämnds verksamhet för barn i behov av särskilt stöd i förskolan. Syftet har varit att granska om nämnderna har en tydlig ansvarsfördelning och förvaltningsgemensam handlingsplan/riktlinjer för handläggningen i arbetet.

I skollagen och förskoleplanen för Stockholms Stad framgår att barn som av fysiska, psykiska eller andra skäl behöver särskilt stöd i sin utveckling, ska få den omsorg som deras behov kräver. Inom staden finns inga gemensamma riktlinjer för handläggningen av ärenden för barn i behov av särskilt stöd.

Granskningen har genomförts genom intervjuer med samordnare för barn i behov av särskilt stöd och en förskolechef samt dokumentstudier.

Granskningen visar att nämnden har en tydlig ansvarsfördelning och gemensam handlingsplan för handläggningen i arbetet med barn i behov av särskilt stöd. Nämnden har en samordnare med ett övergripande ansvar för barn i behov av särskilt stöd. Förskolecheferna ansvar för att varje barn får det stöd de behöver. Det finns tillgång till förvaltningsgemensamma stödresurser som upphandlas externt. Samordnaren har i samarbete med förskoleenheterna tagit fram förvaltningsgemensamma riktlinjer för arbetet med barn i behov av särskilt stöd.

Medlen för barn i behov av särskilt stöd fördelas i huvudsak som ett särskilt verksamhetsstöd till respektive barn och förskola. Förskolorna upprättar individuella handlingsplaner i samråd med föräldrarna för de barn där ansökan om särskilt verksamhetsstöd görs. Samordnaren beslutar och följer tillsammans med förskolorna upp det särskilda verksamhetsstödet.

Sammanfattningsvis bedömer revisionskontoret att nämndens rutiner för barn i behov av särskilt stöd i förskolan är tillfredsställande. Det finns en tydlig ansvarsfördelning och dokumenterade förvaltningsgemensamma riktlinjer som visar på ett genomtänkt arbetssätt för barn i behov av särskilt stöd.

3.2 Intern kontroll

Nämndens system för intern kontroll

Nämnden har ett dokumenterat system för intern kontroll. Nämndens internkontrollplan för år 2010 bygger på en risk- och väsentlighetsanalys av nämndens väsentliga processer och måluppfyllelse för indikatorer. Alla enheter

har genomfört en risk- och väsentlighetsanalys som underlag till förvaltningens centrala analys. Inför detta arbete har alla enhetschefer genomgått utbildning och ekonomiavdelningen har besökt alla enheter för att ge stöd och handledning. Vidare har checklistor för kontroll tagits fram som stöd till enheternas löpande internkontrollarbete. Nämndens internkontrollplan har genomförts och resultatet av kontrollerna har sammanfattats och redovisats i verksamhetsberättelsen.

Revisionskontoret bedömer att det internkontrollarbetet har utvecklats. Det är dock viktigt med fortsatt utbildning och stöd till enheterna för att stärka enheternas arbete med risk- och väsentlighetsanalys och det löpande interna kontrollarbetet.

Granskning av förtroendekänsliga poster

Revisionskontoret har med hjälp av konsult genomfört en granskning avseende förtroendekänsliga poster. Granskningen syftar till att bedöma om nämnden har en tillräcklig styrning och kontroll av redovisningstransaktioner inom förtroendekänsliga områden. Förtroendekänsliga områden har i granskningen avgränsats till resor, representation och personnära kostnader för ledande befattningshavare samt bisysslor.

Resultatet av granskningen visar att nämnden inte i alla delar har en tillräcklig styrning och kontroll av redovisningstransaktioner inom förtroendekänsliga områden.

Förvaltningen bedöms till viss del arbeta förebyggande vad gäller frågor rörande förtroendekänsligt beteende. Området har bl.a. tagits upp på chefsmöten. Förvaltningen är noggrann vid all typ av representation och ekonomifunktionen utövar uppsikt. Kontroll av representation ingår även i arbetet med internkontrollplaner.

Norrmalm stadsdelsförvaltning har riktlinjer för resor i tjänsten. Riktlinjerna är dock i första hand inriktade mot miljöanpassade och säkra tjänsteresor. Dessa skulle med fördel kunna kompletteras med rutinbeskrivning för hantering och redovisning av tjänsteresor. Resultatet av kontrollerna visar att det finns vissa brister vad gäller redovisning av deltagare i samband med resor. För de flesta av dessa framgår dock vilken avdelning/enhet som är berörd.

Inom stadsdelsnämnden tillämpas stadens riktlinjer om mutor och representation. Därtill finns en egen policy för gåvor och representation fastställd samt särskild info om skatteregler. Stickprovskontrollerna visar att det finns vissa brister avseende underlagen för representation. Syftet och deltagare saknas i några fall för de granskade verifikationerna. För några av de granskade

fakturorna deltog attestanten själv vid representationen. Stickprovsgranskningen visade även att avsteg gjorts från momsreglerna om begränsningar i avdragsrätten, vilket innebär att nämndens momsavräkning är felaktig och bör justeras retroaktivt.

Stadens regler för bisysslor tillämpas inom förvaltningen. Vi bedömer att nämndens interna kontroll avseende bisysslor är tillräcklig.

Granskning av intern kontroll avseende ekonomi- och lönehanteringen

Revisionskontoret har med hjälp av konsult genomfört en granskning av nämndens kontroll och uppföljning av löne- och ekonomirutinerna. Syftet är att bedöma om den interna kontrollen är tillräcklig efter överförandet av arbetsuppgifter till servicenämnden.

Granskningen har utförts genom intervjuer samt genomgångar av styrdokument, rutiner, riskanalyser och internkontrollplaner samt räkenskapsmaterial. Verifiering av rutiner har skett genom urvals-/stickprovskontroller dels vid den centrala stadsdelsförvaltningen dels vid två enheter.

Granskningen visar att ansvarsfördelningen mellan stadsdelsnämnden och servicenämnden för löne- och ekonomihanteringen är tydlig och till stora delar dokumenterad på ett tillfredsställande sätt. Ansvar för hur en tillräcklig intern kontroll ska säkerställas regleras inte närmare i serviceavtalet utan måste anses åligga respektive part att säkerställa med utgångspunkt i ansvarsfördelningen. Åtgärder genomförs kontinuerligt i syfte att säkerställa att ansvarsfördelning och rutiner är kända inom stadsdelsförvaltningen.

Det finns en aktuell delegationsordning avseende attest av ekonomiska transaktioner och transaktioner för löner och ersättningar. Delegationsordningen bör dock kompletteras med vem som äger rätt att utse attestanter för ekonomiska transaktioner. Rutiner för tilldelning av behörigheter i Agresso och LISA finns. Uppföljningen av behörigheter i Agresso och LISA behöver systematiseras. Regelbundna kontroller av att behörighetsregistren är fullständiga och korrekta behöver införas liksom rutiner för kontroll av loggfiler avseende förändringar i systemens behörighetsregister.

Rutiner och processer avseende ekonomi- och lönehanteringen är dokumenterade huvudsakligen via gemensam dokumentation för staden. I attestinstruktionen och egna anvisningar tydliggörs vilka kontroller som ska ske innan utbetalning godkänns. Utifrån genomförda risk- och väsentlighetsanalyser bedöms att arbetet med uppföljning av rutiner inom ekonomi- och lönehanteringen via internkontrollplanen bör utökas. Den centrala förvaltningen

bör årligen följa upp efterlevnaden av regler och riktlinjer inom ekonomi- och lönehanteringen. Det är positivt att förvaltningen avser att i högre grad involvera enheterna i arbetet med risk- och väsentlighetsanalyser och internkontrollplaner. Utifrån genomförd kontroll av behörighetshanteringen, är att denna inte är helt tillräcklig avseende Agresso, utan behöver stärkas. För att stärka den interna kontrollen bör alla attestkort skrivas under av förvaltningschef. Vidare bör rätt att utse attestanter regleras i nämndens delegationsordning.

Vid granskningen har manuella underlag vid den centrala förvaltningen analyserats. Majoriteten av fakturorna hanteras elektroniskt och manuella underlag används i begränsad omfattning. Inga särskilda kontroller sker av att dessa blir korrekt registrerade av serviceförvaltningen. Granskningen av manuella utbetalningar har inte föranlett till några särskilda kommentarer.

Ekonomi- och lönehanteringen bedöms i allt väsentligt vara tillfredsställande organiserad på de två granskade enheterna. Sammantaget bedöms att erforderliga kontroller sker innan och efter leverantörs- och löneutbetalningar. Samt att den interna kontrollen avseende ekonomi- och lönehanteringen i allt väsentligt är tillräcklig. En av de två granskade enheterna rekommenderas att dokumentera vilka kontroller som ska ske i samband med lönerutinen och att de utförts.

Handläggning av förskoleavgifter

Revisionskontoret har genomfört en granskning av samtliga stadsdelsnämnders handläggning av förskoleavgifter. Syftet med granskningen är att bedöma om hushållens förskoleavgifter baseras på aktuella inkomstuppgifter.

Förskoleavgiftens storlek bestäms av hushållets månadsinkomst före skatt och antal placerade barn. De hushåll som tjänar 42 000 kr eller mer betalar maxtaxa. Månadsavgiften för en förskoleplats kan som högst bli 1 260 kr.

Revisionskontorets granskning visar att omprövningar av avgiftens storlek genomförs inför nästkommande år. Med omprövning menas att aktuella inkomstuppgifter begärs in från hushållen. De hushåll som inte lämnar nya inkomstuppgifter debiteras maxtaxa.

Det görs årlig inkomstkontroll av samtliga hushåll som inte betalar maxtaxa mot skatteverkets uppgifter om taxerad inkomst. För de hushåll där den taxerade inkomsten är högre än vad de själva har uppgivit till förvaltningen görs en efterdebitering. Granskningen visar att det finns dokumenterade handläggningsrutiner.

Revisionskontorets bedömning är att arbetet sker systematiskt och den interna kontrollen i handläggningsrutinerna är tillräcklig. Den verifierande granskningen visade att arbetet med omprövning och inkomstkontroller var i det närmaste klar vid granskningstillfället. Arbetet med efterdebitering pågick.

Granskning av arvoden till kontaktpersoner och familjehem

Revisionskontoret har genom konsult granskat stadsdelsnämnds arvoden och ersättningar till kontaktpersoner och familjehem.

Syftet med granskningen är att bedöma om nämnden följer stadens riktlinjer vid arvodering och ersättningar för biståndsinsatserna kontaktpersoner och familjehem och om rutinerna för denna hantering är ändamålsenlig samt om den interna kontrollen är tillräcklig.

Granskningen har avgränsats till biståndsinsatserna kontaktperson och familjehem för barn och ungdomar, som främst beslutats med stöd av socialtjänstlagen (SoL).

För biståndsinsatsen kontaktpersoner bedömer revisionskontoret att nämndens följsamhet till stadens riktlinjer inte i alla delar är tillfredsställande när det gäller dokumentationen. Nämnden bör utveckla blankettmaterialets aktualitet och dokumentationens fullständighet gällande bl.a. försäkrar om sekretess och anmälan om missförhållanden samt samtycke för registerkontroll.

Revisionskontoret bedömer att de granskade rutinerna för kontaktverksamheten är ändamålsenliga och att den interna kontrollen för kontaktverksamheten i huvudsak är tillräcklig.

När det gäller biståndsinsatsen "familjehem" bedömer revisionskontoret att följsamheten till stadens riktlinjer i huvudsak är tillfredsställande vad gäller dokumentationen och ersättningsnivåerna. De granskade rutinerna för familjehemsverksamheten bedöms ändamålsenliga. Revisionskontoret bedömer dock att den interna kontrollen för familjehemsverksamheten inte i alla delar är tillräcklig. Nämnden bör dokumentera de lokala handläggningsrutinerna och specificera i avtalen vad som ingår i omkostnadsersättningen, bl.a. gällande skattekompensation. Det bör även säkerställas att allmänt barnbidrag dras av från omkostnadsersättningen i de fall bidraget går till familjehemmet. Vidare bör avstämningsrutinen ses över.

Sammanfattningsvis bedömer revisionskontoret att Norrmalms stadsdelsnämnd i huvudsak följer stadens riktlinjer vid arvodering och ersättning för biståndsinsatsen familjehem men inte helt för biståndsinsatsen kontaktpersoner.

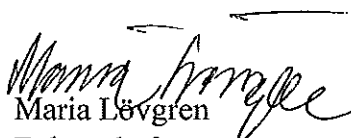
Rutinerna för denna hantering bedöms som ändamålsenliga medan den interna kontrollen inte är helt tillräcklig för biståndsinsatsen familjehem. Nämnden bör säkerställa att stadens riktlinjer följs vid arvodering och ersättning för biståndsinsatsen kontaktpersoner och se till att den interna kontrollen är tillräcklig för biståndsinsatsen familjehem.

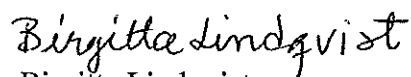
4 Nämndens bokslut och räkenskaper

I detta avsnitt redovisas om nämndens bokslut och delårsrapport är rättvisande samt om räkenskaperna är upprättade i enlighet med den kommunala redovisningslagen, god redovisningssed samt stadens regler och anvisningar.

Sammanfattningsvis bedömer revisionskontoret att Norrmalms stadsdelsnämnds bokslut och räkenskaper för år 2010 är rättvisande.

Underlagen till årsbokslutet är i god ordning och posterna är i huvudsak väl dokumenterade. Granskningen visar att nämnden har uppbokat timlöner om 457 tkr för lågt men resultatpåverkan har dock inte bedömts som väsentligt.

Maria Lövgren
Enhetschef

Birgitta Lindqvist
Certifierad kommunal revisor

Bilaga I

Revisionskontorets bedömningskriterier

Bedömning

För avsnitten 2 Nämndens resultat och 3 Styrning, uppföljning och kontroll används följande bedömningar:

<i>Tillfredsställande/Tillräcklig</i>	Kriterierna är i allt väsentligt uppfyllda
<i>Inte helt tillfredsställande/ Inte helt tillräcklig</i>	Brister finns som måste åtgärdas
<i>Oacceptabelt/Oacceptabel</i>	Väsentliga brister finns som måste åtgärdas omgående

För avsnitt 4 Nämndens bokslut och räkenskaper gäller följande bedömningar:

<i>Rättvisande, Inte helt rättvisande eller Inte rättvisande</i>
--

Nämndens resultat

Bedömningskriterier

Nämnden har uppnått kommunfullmäktiges mål samt följt de beslut, riktlinjer och föreskrifter som gäller för verksamheten. Verksamhetens resultat och resurser står i ett rimligt förhållande till varandra.

- Nämndens resultat följer fullmäktiges beslut om mål, uppdrag och budget.
- Nämnden har inom tilldelat anslag uppfyllt sina mål för verksamheten och uppnått i verksamhetsplanen angiven verksamhet.
- Nämndens verksamhet har bedrivits enligt lagar, föreskrifter, riktlinjer m.m.

Styrning, uppföljning och kontroll

Bedömningskriterier

Nämndens system för styrning, uppföljning och kontroll bygger på en helhets-syn på den kommunala verksamheten samt säkerställer en ändamålsenlig verksamhet och bidrar till en god ekonomisk hushållning för staden, liksom en tillräcklig säkerhet inom nämndens organisation och verksamhet.

- Nämnden har ett system för styrning som ger förutsättningar för god ekonomi, effektiv verksamhet och kvalitet.
- Nämnden har en ändamålsenlig organisation med en tydlig fördelning av ansvar och befogenheter.
- Nämndens verksamhetsplan överensstämmer med fullmäktiges beslut om mål, uppdrag och budget. Nämnden har för varje verksamhetsområde fastställt mätbara/uppföljningsbara mål för ekonomi och verksamhet.
- Nämnden följer kontinuerligt och systematiskt upp ekonomi, verksamhet och kvalitet, såväl för verksamhet i egen regi som för sådan som uppdragits åt annan att utföra, analyserar väsentliga avvikelser samt vidtar åtgärder vid behov.
- Nämndens uppföljning ger en rättvisande och tillförlitlig information om ekonomi och verksamhet.
- Nämnden har ett system för intern kontroll för en effektiv och rättssäker verksamhet samt för att förebygga allvarliga fel och skador.

Nämndens bokslut och räkenskaper

Bedömningskriterier

Nämndens redovisning är upprättad i enlighet med lagstiftning och god redovisningssed så att räkenskaperna ger en rättvisande bild av resultat och ställning.

- Nämndens bokslut är rättvisande.
- Nämndens räkenskaper är upprättade i enlighet med den kommunala redovisningslagen, god redovisningssed samt stadens regler och anvisningar.

Bilaga 2

Revisionsrapporter under perioden april 2010 – mars 2011

Samtliga rapporter finns att ladda ner på www.stockholm.se/revision

- 2010:2 Hållbar energianvändning
- 2010:5 Stadens rehabiliteringsprocess – en förstudie
- 2010:6 Aktiv avtalsförvaltning inom hemtjänst?
- 2010:7 Nämndernas serviceskyldighet enligt förvaltningslagen
- 2010:8 Stadens gemensamma kösystem för förskolan
- 2010:9 Idrottsnämndens stöd till barn- och ungdomsverksamhet
- 2010:10 Avtalsförvaltning vid två stadsdelsnämnder samt trafik- och renhållningsnämnden
- 2011:1 Stöd för person som vårdar eller stödjer äldre närstående
- 2011:2 Äldre med sammansatta vårdbehov i gränssnitten mellan landsting och kommun
- 2011:3 Stadens insatser för personer som uppbär ekonomiskt bistånd och är långvarigt arbetslösa
- 2011:4 Stadens säkerhetsarbete
- 2011:5 Granskning av affärsmässighet relaterat till ärende om försäljning av Sädesärlan 6
- 2011:6 Uppföljning av utbildningsnämndens tillsyn och kontroll av enskilt drivna förskolor

